

Program podrške održivim mikro i malim preduzećima u nerazvijenim sredinama: Smernice za učesnike programa

Program podrške održivim mikro i malim preduzećima u nerazvijenim sredinama je novi program **Smart kolektiva** usmeren na pružanje podrške preduzećima koja posluju odgovorno i pozitivno doprinose održivom razvoju svojih lokalnih zajednica.

Program se realizuje u partnerstvu sa udruženjem **ProAktiv** iz Niša i udruženjem **Putevima preduzetništva** iz Novog Sada. Program se sprovodi u okviru projekta „[Norveška za vas - Srbija](#)“ koji finansira **Kraljevina Norveška** a sprovodi **Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS)**. Projekat „Norveška za vas - Srbija“ ima za cilj da doprinese ravnomernom društveno-ekonomskom razvoju u Srbiji kroz povećanje mogućnosti zapošljavanja, posebno ranjivih i marginalizovanih grupa, podršku socijalnoj koheziji, kao i unapređenju lokalne infrastrukture.

KOME JE PROGRAM NAMENJEN?

U okviru programa, biće odabранo do 10 preduzeća iz nerazvijenih područja koja posluju odgovorno i imaju jak pozitivan uticaj na razvoj lokalne zajednice kroz zapošljavanje teže zapošljivih kategorija stanovništva i uključivanje u svoj lanac malih lokalnih proizvođača i poljoprivrednih gospodinstava.

Program je namenjen preduzećima koja su registrovana i posluju u sledećim lokalnim zajednicama: Bogatić, Bosilegrad, Babušnica, Irig, Lebane, Leskovac, Mali Iđoš, Novi Pazar, Srbobran i Varvarin. Pravo učešća imaju preduzeća koja posluju najmanje 2 godine i koja imaju već razvijene proizvode i usluge koji su testirani na tržištu.

ŠTA UČESNICI PROGRAMA DOBIJAJU?

Odabrana preduzeća će tokom perioda o 6 meseci raditi sa timom eksperata na unapređenju poslovanja, adaptaciji biznis modela usled COVID19 posledica, ali i strategijama za dalji stabilan razvoj i rast preduzeća kako bi preduzeća nastavila da jačaju svoj pozitivan uticaj u zajednici u kojoj posluju. Odabranim preduzećima će biti dostupni sledeći vidovi podrške:

Stručna podrška

Kroz seriju interaktivnih radionica i individualne konsultacije sa iskusnim preduzetnicima i konsultantima, preduzeća će imati priliku da rade na unapređenju svog poslovanja u oblastima koje se, kroz analizu potreba, pokažu kao ključne za dalji razvoj i rast preduzeća.

Finansijska podrška

Preduzeća sa najvećim potencijalom za dalji rast i zapošljavanje će u okviru programa moći da konkurišu i za bespovratna sredstva u iznosu od **6.000,00 USD neto** u dinarskoj protivvrednosti (troškovi PDV-a se ne pokrivaju).

Bespovratna sredstva će biti dodeljena kroz transparentan proces selekcije u kojem će učestvovati sva preduzeća koja su deo programa. Preduzeća će konkurisati za grant sa razvojnim planovima, predlozima nabavki i obrazloženjem kako nabavke dugoročno doprinose zapošljavanju u lokalnoj zajednici. Tokom prvih meseci programa, preduzeća će dobiti stručnu podršku konsultanata u analizi poslovanja i

definisanju razvojnih planova. Grantovi podležu opštim ograničenjima za dodelu bespovratnih sredstava, što je bliže definisano u *Smernicama za učesnike programa*.

Promocija i umrežavanje

Preduzeća će imati priliku da, kroz organizaciju tri promotivna događaja i prodajna sajma u Beogradu, Nišu i Novom Sadu, predstave svoja preduzeća široj javnosti i razviju saradnju sa drugim društveno odgovornim organizacijama, preduzećima i kompanijama u Srbiji.

U produžetku dokumenta nalaze se smernice i pravila za podnošenje prijava, selekciju prijava i selekciju preduzeća koja će dobiti stručnu i finansijsku podršku u okviru programa.

I KOME JE NAMENJEN PROGRAM

Za učešće u programu mogu da se prijave:

1.1. Pravna forma

Na konkurs se mogu prijaviti sledeća pravna lica: društva sa ograničenom odgovornošću, preduzeća za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, preuzetnici koji vode poslovne knjige, (socijalne) zadruge, udruženja građana sa registrovanom privrednom delatnošću, licencirani pružaoci socijalnih usluga.

1.2. Lokacija:

Pravo učešća imaju preduzeća koja su registrovana i posluju u sledećim opštinama i gradovima: **Bogatić, Bosilegrad, Babušnica, Irig, Lebane, Leskovac, Mali Iđoš, Novi Pazar, Srbobran i Varvarin**.

1.3. Poslovni kriterijumi:

- Preduzeće je registrovano u APRU i aktivno posluje na tržištu najmanje 2 godine;
- Preduzeće ima testiran proizvod/uslugu koji se već prodaje na tržištu;
- Preduzeće po veličini pripada kategoriji mikro i malih preduzeća;
- Preduzeće je u većinskom privatnom ili zadružnom vlasništvu (preko 60%);
- Preduzeće je u 100% domaćem vlasništvu;
- Preduzeće ima potrebne standarde i sertifikate koji su potrebni za obavljanje date delatnosti;
- Preduzeće poseduje organizacioni kapacitet za upravljanje preduzećem;
- U slučaju da posluje kao udruženje građana - minimum 50% prihoda preduzeća dolazi od prodaje.

1.4. Doprinos razvoju lokalne zajednice:

Program je namenjen preduzećima iz navedenih nerazvijenih područja koja posluju odgovorno i imaju jak pozitivan uticaj na razvoj lokalne zajednice. Prilikom selekcije prednost će imati preduzeća koja ostvaruju jak pozitivan uticaj na lokalnu zajednicu kroz:

- Zapošljavanje osoba koje su inače izostavljene sa tržišta rada, osoba iz teže zapošljivih kategorija (socijalno ugroženi, mladi do 35 godina, žene preko 45 godina, žrtve porodičnog nasilja, samohrani roditelji, osobe sa invaliditetom, osobe sa mentalnim smetnjama, Romi, osobe iz ugroženih ruralnih područja, bivši zatvorenici, bivši zavisnici, itd.);
- Uključivanje malih lokalnih proizvođača i poljoprivrednih gazdinstava u lanac nabavke preduzeća;

- Obezbeđivanje inovativnih i dostupnih socijalnih usluga ranjivim kategorijama stanovništva (pristup stanovanju, edukacija, zdravstvene usluge, kulturne usluge, pomoć starijim osobama, pomoć osobama sa invaliditetom, inkluzija ranjivih grupa, pristup zapošljavanju i obukama sl.).

1.5. Na konkursu ne mogu da učestvuju sledeća preduzeća:

- Ukoliko je preduzeće istovremeno korisnik drugih sličnih programa podrške, koje sprovode druge ustanove i donatori, odnosno da ne dolazi do preklapanja i podrške za iste aktivnosti;
- Ukoliko su pod bankrotom ili je nad njima pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije;
- Ukoliko nisu ispunjene obaveze u vezi sa plaćanjem doprinosa socijalnog osiguranja ili poreza u skladu sa zakonskim odredbama Republike Srbije;
- Ukoliko im je u roku od dve godine pre podnošenja prijave izrečena pravosnažna mera zabrane obavljanja delatnosti ili presuda za prevaru, korupciju, umešanost u rad sa kriminalnim organizacijama ili bilo koju nelegalnu delatnost;
- Koja su u stranom vlasništvu;
- Koja su u većinskom javnom vlasništvu;
- Srednja i velika preduzeća.

1.6. Odabrana preduzeća neće moći da apliciraju za bespovratna sredstva u okviru programa ukoliko se ustanovi:

- Da je preduzeće u prethodnih 24 meseca dobilo grant za nabavku opreme posredstvom projekta "Norveška za vas". Ova preduzeća mogu da budu korisnici mentorske podrške, ali ne mogu da se kvalifikuju za bespovratna sredstva;
- Da su pravili ozbiljne prekršaje ugovora i nisu ispunili obaveze vezane za proceduru za apliciranje za bespovratna sredstva i nabavku;
- Da su krivi za netačno tumačenje ili davanje krivih informacija koje su tražene kao uslov za učestvovanje u programu;
- Da je preduzeće pokušalo da dođe do poverljivih informacija ili da utiče na komisiju za odabir projekata tokom procesa evaluacije i selekcije preduzeća.

1.7. Selekciona komisija ima pravo da eliminiše prijave:

- Koje nisu dostavile ispravno popunjeno formular ;
- Preduzeća koja su podnela više od jedne prijave za učešće u programu;
- Preduzeća za koja se utvrdi da su dala netačne informacije u procesu apliciranja na konkurs;
- Preduzeća koja potпадaju pod kategorije u tački 1.5.;
- Preduzeća koja su pokušala da utiču na odabir projekata tokom konkursa ili procesa evaluacije pristiglih prijava.

II SELEKCIJA I OCENJIVANJE PRIJAVA**2.1. Prilikom izbora preduzeća, selekciona komisija će se rukovoditi sledećim kriterijumima:**

- **Uspešnost poslovanja i održivost preduzeća** (razvijenost proizvoda i usluga, pozicija na tržištu i potencijal za širenje, finansijska održivost);

- **Posvećenost i doprinos razvoju lokalne zajednice** (doprinos rešavanju problema na nivou lokane zajednice, doprinos zapošljavanju lokalnog stanovništva, broj malih proizvođača i poljoprivrednih gospodinstava u lancu nabavke i uslovi saradnje sa njima);
- **Organizacioni kapaciteti preduzeća** (kapacitet menadžmenta i ljudskih resursa, materijalni kapaciteti preduzeća);
- **Potencijal za razvoj** (potencijal preduzeća da uz dobijenu podršku dodatno unapredi svoje poslovanje i uveća pozitivan uticaj u zajednici – nova zapošljavanja, povećanje broja malih proizvođača u lancu nabavke, i sl.).

III FINANSIJSKA PODRŠKA I NAMENA SREDSTAVA

3.1. Visina bespovratnih finansijskih sredstava

Preduzeća mogu da konkurišu za sredstva u iznosu do 6.000,00 USD neto u dinarskoj protivvrednosti (troškovi PDV-a se ne pokrivaju).

U okviru projekta će biti dodeljeno ukupno 30.000,00 USD u bespovratnim sredstvima.

3.2. Ko ima mogućnost da konkuriše za sredstva

Preduzeća koja su odabrana za učešće u programu. Bespovratna sredstva će biti dodeljena kroz transparentan proces selekcije tokom trajanja programa. Preduzeća će konkurisati za grant sa razvojnim planovima, predlozima nabavki i obrazloženjem kako nabavke dugoročno doprinose zapošljavanju u lokalnoj zajednici i podržavanju drugih malih lokalnih proizvođača.

Tokom prvih meseci programa, preduzeća će dobiti stručnu podršku konsultanata u analizi poslovanja i definisanju razvojnih planova.

3.3. Namena sredstava

Namena bespovratnih sredstava je unapređenje poslovanja preduzeća i uvećanje njihovog pozitivnog uticaja u lokalnoj zajednici – kroz otvaranje novih radnih mesta i/ili unapređenje položaja drugih malih lokalnih preduzeća i dobavljača.

Bespovratna sredstva se mogu dodeliti za:

- Troškove koji su u skladu sa razvojnim planovima i koja jasno doprinose razvoju i rastu preduzeća;
- Troškove koji su usaglašeni sa principima poštenog finansijskog upravljanja, a naročito u vezi sa vrednošću uloženog novca i delotvornosti troškova;
- Troškove koji tokom realizacije mogu da budu evidentirani u obračunima i poreskim dokumentima preduzeća, da budu prepoznatljivi i proverljivi i podržani dokumentacijom na osnovu kojih se odobrava nabavka;
- Troškove za koje je moguće izvršiti nabavke prema procedurama sproveđenja nabavki i obezbeđivanja ponuda od više dobavljača u zavisnosti od visine iznosa nabavki;

U skladu sa navedenim uslovima i uz poštovanje procedura za dodelu ugovora o bespovratnom grantu, **prihvatljivi troškovi** uključuju:

- Nabavku opreme (isključivo nove) za poslovanje preduzeća i/ili poslovanje malih proizvođača u lancu nabavke, ukoliko odgovaraju tržišnim cenama. U slučaju da je nabavna vrednost opreme

veća od visine granta, preduzeća mogu ko-finansirati nabavku iz drugih izvora uz uslov da kofinansiranje ne prelazi 49% ukupne vrednosti opreme;

- Nabavku gotovih softverskih rešenja;

Organizatori konkursa zadržavaju pravo da u posebnim slučajevima i gde se utvrdi da za tim postoji potreba, razmotre nabavku konsultantskih usluga koje imaju jasno definisan rezultat koji doprinosi poslovnom rastu i društvenom uticaju preduzeća.

Bespovratnim sredstvima ne mogu biti finansirane sledeće aktivnosti i troškovi:

- Aktivnosti za koje ne postoji obrazloženje kako dalje doprinose razvoju i rastu poslovanja;
- Plate zaposlenih;
- Kupovina potrošnih materijala;
- Intervencije koje se odnose isključivo ili uglavnom na istraživačke delatnosti;
- Intervencije koje se odnose samo na izradu strategija i/ili planova;
- Nabavka opreme koja nije utemeljena na ciljevima Poziva i bez konkretnog ishoda;
- Sponzorstva za učestvovanje u radionicama, konferencijama i putovanju;
- Retroaktivno finansiranje;
- Zaostale obaveze po osnovu taksi i poreza;
- Zajmovi i rate za otplatu kredita;
- Troškovi garancija, polise osiguranja, poreza, troškovi bankarskog osiguranja, kursne razlike itd.;
- Carinski i administrativni troškovi;
- Aktivnosti koje se tiču kontrolisanih supstanci, uključujući:
  - industriju duvana i alkoholnih pića,
  - proizvođače oružja i vojne opreme,
  - proizvodnju i trgovinu naftom i naftnim derivatima.

IV POVERLJIVOST INFORMACIJA

Preduzeća popunjavaju upitnik u cilju učestvovanja u Programu. Prijemom aplikacije, organizatori programa se obavezuju da će poverljive informacije iz aplikacije koristiti isključivo u svrhe ocenjivanja aplikacije, selekcije učesnika i definisanja potrebne podrške u daljim fazama projekta.

Organizatori programa se obavezuju da će primeniti isti stepen opreza koji koriste prilikom zaštite sopstvenih informacija i da će preuzeti sve razumne mere opreza u cilju sprečavanja otkrivanja poverljivih informacija. Organizatori će koristiti informacije isključivo u svrhe koje su ovde navedene, osim ukoliko se drugačije ne dogovore i usaglase pismenim putem.

Organizatori i članovi Selekcione komisije neće tokom procesa evaluacije stupati u kontakt sa preduzećima, zaposlenima u preduzeću i bilo kojim drugim licem povezanim sa preduzećima koja učestvuju u takmičenju ili postojećom i potencijalnom konkurencijom, uključujući i druga preduzeća koja učestvuju u takmičenju.

V PRIJAVE ZA UČEŠĆE U PROGRAMU

5.1. Način prijavljivanja

Prijave za program vrše se putem onlajn formulara koji se nalazi na sledećem linku:

<https://forms.gle/3R4LwtiT8RDSZ7Sf6>

5.2. Obavezna dokumentacija

U okviru prijavnog formulara potrebno je priložiti i sledeću propratnu dokumentaciju:

- Rešenje o registraciji (APR)
- Finansijski izveštaj za 2019. (Bilans stanja i Bilans uspeha)
- Finansijski izveštaj za 2018. (Bilans stanja i Bilans uspeha)
- Izjava da ne potпадate ni pod jednu od kategorija kojima nije dozvoljeno učešće u Programu (u slobodnoj formi)

Krajnji rok za slanje prijava je 31.01.2021. godine u 23.59h.

Nakon isteka roka za konkurs, selekciona komisija će na osnovu primljenih prijava odabrati do 10 preduzeća koja u najvećoj meri ispunjavaju kriterijume konkursa.

Rezultati konkursa biće objavljeni najkasnije 10 dana od završetka konkursa.

Pridružite nam se na info sesijama i saznajte više o programu i konkursu:

Info sesija 1: Niš, 19.01.2021. U 12h

Info sesija 2: Novi Sad, 20.01.2021. U 12h

Za učešće u info sesijama se možete prijaviti putem sledećeg linka: <https://forms.gle/16dUcup8sPor16n4A>

Za više informacija u vezi samog programa, možete da nas kontaktirate putem mejla:
office@smartkolektiv.org